

Bildande av Rävmarkens naturreservat i Dals-Eds kommun

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Rävmarkens naturreservat
Naturvårdsregister-ID:	2 063 543
Areal (ha):	Cirka 108 hektar, varav 0,4 hektar vatten
Lägesbeskrivning:	Vid Tresticklans nationalpark, Cirka 18 kilometer nordväst om Ed
Markägarkategori:	Enskilda markägare och staten
Fastighets- och sakägare:	Enligt sakägarförteckning (bilaga 3)
Förvaltare:	Länsstyrelsen Västra Götaland

Beslut om bland annat bildande

Länsstyrelsen förklarar det område som avgränsats på kartan i bilaga 1 som naturreservat. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken.

Namnet ska vara Rävmarkens naturreservat.

Beslutet riktar sig till allmänheten, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Länsstyrelsen fastställer skötselplanen enligt bilaga 2 för naturreservatets långsiktiga vård. Beslutet är fattat med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är följande:

- Bevara ett skogsområde som tillsammans med omkringliggande naturreservat och nationalpark blir ett stort, sammanhängande obrutet skogs-, sjö- och myrkomplex, vars storlek är ovanligt förekommande i södra Sverige.
- Bevara de höga naturvärden som finns i området som är kopplade till flerskiktad barrskog med dominans av tall, hög ålder, orördhet och död ved i olika stadier.

- Tillgängliggöra Tresticklans nationalpark för friluftslivet.

Syftet ska uppnås genom följande:

- Skogen undantas från skogsbruk, vilket är en förutsättning för att de naturvärden som återfinns i området ska bibehållas och utvecklas.
- Naturvårdsbränning genomförs för att gynna tall, som annars riskerar att konkurreras ut av gran.
- Bevara och utveckla besöksanläggningen för Tresticklans nationalpark.
- Området i övrigt skyddas från all form av exploatering.
- Jakt förbjuds på fastigheten Rävmarken 1:117.

Beslut om föreskrifter

För föreskrifter med * finns det förtydliganden under rubriken Motivering och förtydligande av föreskrifter.

Länsstyrelsen beslutar att följande föreskrifter ska gälla i naturreservatet. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

A. Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden (7 kap. 5 § miljöbalken)

Inom naturreservatet är det förbjudet att göra följande:

1. Uppföra byggnad eller annan anläggning.*
2. Ändra utformning eller användning av byggnad eller annan anläggning så att dess påverkan på området ökar.*
3. Borra, spränga, gräva, schakta, muddra eller påla.* Förbudet att gräva gäller inte statliga myndigheter, eller den som statlig myndighet utser, när syftet är att undersöka landets geologiska beskaffenhet.
4. Anordna deponi eller annat upplag, fylla ut eller tippa massor.
5. Påverka områdets hydrologi genom att dika, dikesrensa, dämma, avleda, omleda eller valla in.
6. Avverka, gallra, röja, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, oavsett om de står upp eller ligger ner. De våtmarker som används till kalkning får hållas öppna, se bilaga 1d.
7. Använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, kalk eller gödsel. Förbudet att kalka gäller inte vid kalkning enligt godkänd kalkningsplan eller kalkning av våtmarker som kalkats tidigare, se bilaga 1d.

8. Jaga på fastigheten Rävmarken 1:117, se bilaga 1e. Jakt får fortsätta tills nuvarande jaktarrende löper ut den 30 juni 2025.*
9. Sätta ut, så eller plantera arter av något slag. Flodkräfta får sättas ut i Gäddevattnet om befintlig population av flodkräfta slås ut.

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det också förbjudet att göra följande:

10. Bekämpa invasiva främmande arter med metoder som är förbjudna enligt föreskrifterna A1–A9.
11. Anlägga stig eller gång- eller ridväg.
12. Uppföra jakttorn eller annan anläggning för jakt.
13. Anlägga kabel, rör eller ledning.

Undantag

Föreskrifterna enligt A ovan gäller inte i följande fall:

1. Vid genomförande av åtgärder som har tillstånd enligt någon av föreskrifterna A10–A13 gäller inte förbuden enligt A1–A9, om förbuden hindrar genomförandet.
2. När förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår under förpliktelseerna enligt 7 kap. 6 § miljöbalken i Länsstyrelsens beslut (se punkt B nedan).
3. För räddningstjänst, sjukvårdstjänst, tull eller polis i samband med utryckning eller verksamhetsutövning.
4. Vid reparation, underhåll, trädsäkring eller ombyggnad av befintlig luftledning gäller inte föreskrifterna A2, A3 eller A5. Markskador ska då om möjligt undvikas, men uppkommer markskador ska de repareras.

B. Föreskrifter om förpliktelser att tåla intrång (7 kap. 6 § miljöbalken)

Detta gäller hela naturreservatet där inget annat anges.

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande åtgärder genomförs för att tillgodose syftet med naturreservatet:

1. Naturreservatets gränser märks ut i terrängen.
2. Informationsskyltar sätts upp och underhålls.

3. Besöksanläggningarna till Tresticklans nationalpark med vägar och parkering och vandringsleder, på fastigheten Rävmarken 1:117, underhålls och utvecklas vid behov.*
4. Vandringsleder underhålls.
5. Körning med motordrivet fordon i samband med skötselåtgärder.
6. Träd som utgör en risk för skada på friluftsanordningar, fornlämningar eller kulturlämningar fälls eller beskärs. Fällda träd ska lämnas inom naturreservatet.
7. Bekämpning av invasiva främmande arter.
8. Åtgärder för att begränsa eller förhindra storskaliga angrepp av åttatandad granbarkborre, om angreppen riskerar att hota syftet med naturreservatet. Tillåtna metoder är utplacering av fällor, utläggning av fångstvirke, fällning av angripna granar, rotkapning av vindfällda granar och barkning. Fällda träd ska lämnas inom naturreservatet. Eventuellt fångstvirke ska föras ut ur reservatet.
9. Naturvårdsbränning av skog med tillhörande åtgärder utförs inom det område som är markerat på kartan i bilaga 1c.
10. Rójning och avverkning för att hålla våtmarker öppna. Eventuella stammar kan lämnas som död ved medan ris och övrig vegetation antingen körs ut, bränns eller lämnas i naturreservatet.
11. Undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

C. Ordningsföreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet (7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § förordningen [1998:1252] om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.)

Inom naturreservatet är det förbjudet att göra följande:

1. Ta bort, stapla eller flytta sten. Förbudet att ta bort eller flytta sten gäller inte statliga myndigheter, eller den som statlig myndighet utser, när syftet är att undersöka landets geologiska beskaffenhet.
2. Bryta kvistar, fälla, ta bort eller på annat sätt skada döda eller levande träd eller buskar, oavsett om de står upp eller ligger ner.
3. Framföra motordrivet fordon utanför väg eller parkering. Förbudet gäller inte sakägare när de utövar sina rättigheter, till exempel vid uttransport av fällt vilt.
4. Parkera motordrivet fordon, husvagn eller liknande utanför anvisade parkeringsplatser.

5. Lyfta eller landa med luftfarkost.
6. Elda annat än i medhavda gasol- och spritkök eller liknande.
7. Ha hund okopplad. Förbudet gäller inte i samband med skötsel av naturreservatet, jakt eller eftersök av skadat vilt.
8. Cykla.

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det också förbjudet att göra följande:

9. Anordna läger, tävlingar eller andra arrangemang med fler än 20 deltagare.*
10. Övernatta mer än två nätter i sträck på samma plats.
11. Sätta upp tavla, affisch, skylt eller annan anordning.

Undantag

Ordningsföreskrifterna enligt C ovan gäller inte i följande fall:

1. När förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår under förpliktelserna enligt 7 kap. 6 § miljöbalken i Länsstyrelsens beslut (se punkt B ovan).
2. När person med nedsatt rörelseförmåga framför eldriven rullstol eller permobil.

Länsstyrelsens bedömning och motivering

Skälen för beslutet

Området består av barrskogar med måttligt inslag av löv, främst asp och björk. I mellersta delarna finns en nyckelbiotop (barrsumpskog 0,9 ha) med hållav (VU).

Barrskogarna är talldominerade på höjderna, längre väster ut blir jorddjupet tunnare med hållmarker och solbelysta tallar. Skogen liknar skogen i angränsande Tresticklans nationalpark. Fältskiktet utgörs av torra rismarker där ljunng dominerar. I de mer fuktiga sluttningarna mot söder växer en grov granskog. Det finns både liggande och stående död ved.

Rävmarken är en barrnaturskog med främst tall. Området ligger inom värdestrakt för barrskog. Områdets natur- och friluftsvärden förstärks genom att området gränsar till nationalparken Tresticklan. Tillsammans med nationalparken, naturreservatet Boksjön och de angränsande norska naturreservaten så blir ett stort sammanhängande barrnaturskogsområde

skyddat. Tresticklan-Boksjön är Natura 2000-område med framförallt västlig taiga. Det nya naturreservatet förstärker natur- och friluftsvärdena ytterligare.

Genom Rävmarkens naturreservat kan besöksanläggningen för Tresticklans nationalpark utvecklas ytterligare.

Rävmarkens naturreservat bidrar till att uppfylla miljömålet levande skogar.

En mer utförlig beskrivning av området lämnas i skötselplanen.

Motivering och förtydligande av föreskrifter

Föreskrifterna är de särskilda regler som gäller i naturreservatet. De behövs för att ge området det skydd och den skötsel som krävs för att syftet ska kunna uppnås. I det här avsnittet motiveras, förklaras och förtydligas en del av föreskrifterna.

Mycket av områdets naturvärden är knutna till att området inte är påverkat av exploatering eller skogsbruk.

Föreskrift A1 och A2

Byggnader, vägar, bryggor et cetera ryms i denna föreskrift. Mycket ryms inom begreppen anläggning. Egentligen det mesta som går att bygga eller ställa i ordning och som är lite större, till exempel mast, torn, antenn, gömsle, åtel, bänkbord, grillplats och stängsel. Syftet med föreskriften är att förhindra framtida exploatering av området. Samtidigt ska den inte vara ett hinder för att utveckla besöksanläggningen till Tresticklans nationalpark med de anläggningar som behövs för det rörliga friluftslivet.

Föreskrift A3

Denna föreskrift omfattar även alla former av täktverksamhet. Täkt, prospektering och utvinning av material behöver inte nämnas extra eftersom det man gör i samband med täkt, prospektering och utvinning omfattas av denna paragraf. Syftet med föreskriften är att skydda mark och vatten från negativ påverkan.

Föreskrift A8

Denna föreskrift gäller på Naturvårdverkets fastighet. Där är det mycket friluftsliv i och med att besöksanläggningen till nationalparken ligger här. Jakt bedöms därför vara olämpligt där. I Tresticklans nationalpark är det också jaktförbud. I framtiden kan Rävmarken 1:117 komma att införlivas i nationalparken och det är därför också lämpligt att ha samma föreskrift om jakt som i nationalparken.

Föreskrift B3

Om besöksanläggningen behöver utvecklas till exempel om en större parkering behöver byggas så kan förvaltaren behöva gräva, schakta, anordna upplag, fylla ut, tippa och avverka träd.

Undantag C1

Med denna föreskrifts avses läger, tävlingar och dylikt i naturreservatet. Att anordna bussresor till parkeringen omfattas inte av tillståndsplikten.

Konsekvensutredning

Länsstyrelsen bedömer att det saknas skäl för en konsekvensutredning av de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt C, eftersom de innebär så begränsade konsekvenser. Detta enligt vad som sägs i 3 och 4 §§ förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Beslutets förenlighet med bland annat riksintressen, planer och områdesbestämmelser

Naturreservatet ligger i en värdetrakt för skog, det vill säga ett område som har en högre koncentration av naturvärden än omgivningarna. I en värdetrakt prioriterar länsstyrelsen och Skogsstyrelsen formellt skydd. En nyckelbiotop finns i naturreservatet. Flodkräfta finns i Gäddevattnet. Vid Gäddevattnet är det också strandskydd.

I Dals-Eds kommuns översiktsplan ligger naturreservatet i ett område som är viktigt för vildmarks/naturturism, cykel, kanot, fiske. Entrén till nationalparken framhålls som viktig.

Länsstyrelsen bedömer därför att naturreservatet stämmer överens med hushållningsbestämmelserna för mark- och vattenområden enligt 3 och 4 kap. miljöbalken och med den för området gällande översiktsplanen.

Intresseprövning

Länsstyrelsen bedömer att områdets värden bäst ges ett långsiktigt skydd genom att bilda naturreservat. Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets syften. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen enligt 7 kap. 25 § miljöbalken bedömer Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Upplysningar

Dispens från föreskrifterna

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen medge dispens från föreskrifterna för naturreservatet. Dispens får dock inte lämnas för åtgärder som strider mot syftet med naturreservatet. Om det finns synnerliga skäl får Länsstyrelsen helt eller delvis upphäva beslutet om naturreservatet (7 kap. 7 och 26 §§ miljöbalken).

Skogsvårdslagen

Bestämmelser enligt skogsvårdslagen, skogsvårdsförordningen (1993:1096) eller Skogsstyrelsens föreskrifter gäller inte om dessa strider mot föreskrifterna för naturreservatet. Detta framgår av 4 § skogsvårdslagen (1979:429).

Annan lagstiftning gäller

Vid sidan av föreskrifterna för naturreservatet gäller annan lagstiftning, till exempel följande:

- Miljöbalkens bestämmelser om Natura 2000, strandskydd, generella biotopskydd och vattenverksamhet.
- Bestämmelser om artskydd enligt miljöbalken och artskyddsförordningen, till exempel fridlysningsbestämmelser.
- Fiskebestämmelser i Havs- och vattenmyndighetens författningssamling.
- Bestämmelser om jordbruksverksamhet, till exempel Jordbruksverkets föreskrifter om hänsyn till natur- och kulturvärden i jordbruket.
- Terrängkörningslagen och terrängkörningsförordningen.
- Kulturmiljölagen.
- Jaktlagstiftningen.
- Bestämmelser om skyltning, till exempel lagen med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning.
- Lagen om skydd mot olyckor till exempel generella eldningsförbud och efterbevakningsansvar vid brand.
- Kommunala ordningsföreskrifter.

Reservatets gränser

Reservatets gränser sammanfaller delvis med befintliga fastighetsgränser. Detta gäller även efter eventuella justeringar av fastighetsgränsen i samband med fastighetsbestämning och inmätning av reservatet. Reservatsgränsen ska då följa den nya fastighetsgränsen i den berörda delen.

Beskrivning av ärendet

Entrén till Tresticklans nationalpark var i stora behov av upprustning. För att underlätta detta arbete tog länsstyrelsen kontakt med berörda markägare till fastigheten Rävmarken 1:117. Med sitt läge skulle fastigheten kunna utvecklas till en bra entré för nationalparken. Fastigheten köptes in och entrén är också uppförd. Rävmarken 1:48 kom in som en frivillig anmälan om skogsskydd från

markägarna. Länsstyrelsen konstaterade att naturvärdena var höga och intrångsersättning har betalats ut.

Länsstyrelsen har förelagt samtliga markägare och andra sakägare att yttra sig över förslag till beslut med föreskrifter och skötselplan. Detta enligt 24 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Myndighetssamråd enligt 25 och 26 §§ förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. har genomförts med Dals-Eds kommun, Naturvårdsverket, Sveriges Geologiska Undersökning och Skogsstyrelsen.

Dalslands miljö- och energiförbund, grannar, tidigare ägare, Söllscher lantmäterikonsult AB, LRF Västra Götaland, Naturskyddsföreningen norra Älvsborg, Naturskyddsföreningen i Väst, Friluftsrådet, Räddningstjänsten Dals-Ed, Vänersborgs museum samt Turistrådet Västsverige har fått förslaget för kännedom och eventuellt yttrande.

Följande yttrande har inkommit:

Vattenfall Eldistribution

Vattenfall Eldistribution har inget att erinra.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen ser positivt på förslaget och tillstyrker förslaget.

Dals-Eds kommun

Dals-Eds kommun har inget att erinra.

Dalslands miljö- och energiförbund

Dalslands miljö och energinämnd ser mycket positivt på förslaget. Dalslands miljö- och energinämnd ser mycket positivt på att naturvårdsbränning utgör en betydande skötselåtgärd och att denna avses utföras i närhet av nationalparkens entré, vilket gör den i dag ovanliga naturtypen lätt tillgänglig för besökare.

Sveriges geologiska undersökning (SGU)

SGU vill ha ett generellt undantag för kartläggning vilket enligt dem i regel innebär kartering av berggrund (viss provtagning och stenknackning), geokemisk provtagning (ca 2 prover per kvadratkilometer) och/eller geofysiska mark- eller flygmätningar. De skriver att generellt så är dessa undersökningar inte av en sådan art som strider mot det naturbevarande syftet med reservatet. De anser att det är nödvändigt att ett sådant undantag finns i föreskrifterna.

Länsstyrelsens svar

Undantag för grävning eller för att ta bort eller flytta sten har lagts till. Detta gäller för statliga myndigheter eller den som statlig myndighet utser när syftet är att undersöka landets geologiska beskaffenhet.

Detta beslut ska skickas till sakägare och övriga berörda enligt sändlistan i bilaga 4.

Ersättningstalan

Rätten till ersättning upphör ett år efter att beslut om naturreservat har vunnit laga kraft. Det innebär att om Länsstyrelsen beslutar att bilda ett naturreservat (utan att ersättningsfrågorna är lösta) har parterna ett år på sig att lösa ersättningsfrågan på frivillig väg. Om ni inte kan komma överens om ersättningen under denna tid behöver du som sakägare stämma staten i mark- och miljödomstolen. Annars förlorar du rätten till ersättning. Detta enligt 31 kap. 13 § miljöbalken.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga 5 "Så här överklagar du Länsstyrelsens beslut".

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling och i Dalslänningen.

Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. träder i kraft den dag som framgår av kungörelsen i Länsstyrelsens författningssamling och gäller omedelbart även om de överklagas.

De som medverkat i beslutet

I detta ärende har länsöverdirektör Jörgen Peters beslutat. Naturvårdshandläggare Maria Johansson har varit föredragande. I ärendets slutliga handläggning har också enhetschef Johan Jannert och länsjurist Linda Granström medverkat.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Hantering av personuppgifter

Information om hur vi hanterar personuppgifter hittar du på www.lansstyrelsen.se/vastragotaland/personuppgifter

Bilagor

Bilaga 1a Beslutskarta

Bilaga 1b Karta med anläggningar för friluftslivet.

Bilaga 1c Karta med område där länsstyrelsen får ta fram en bränningsplan

Bilaga 1d Våtmarker och vatten som kalkas

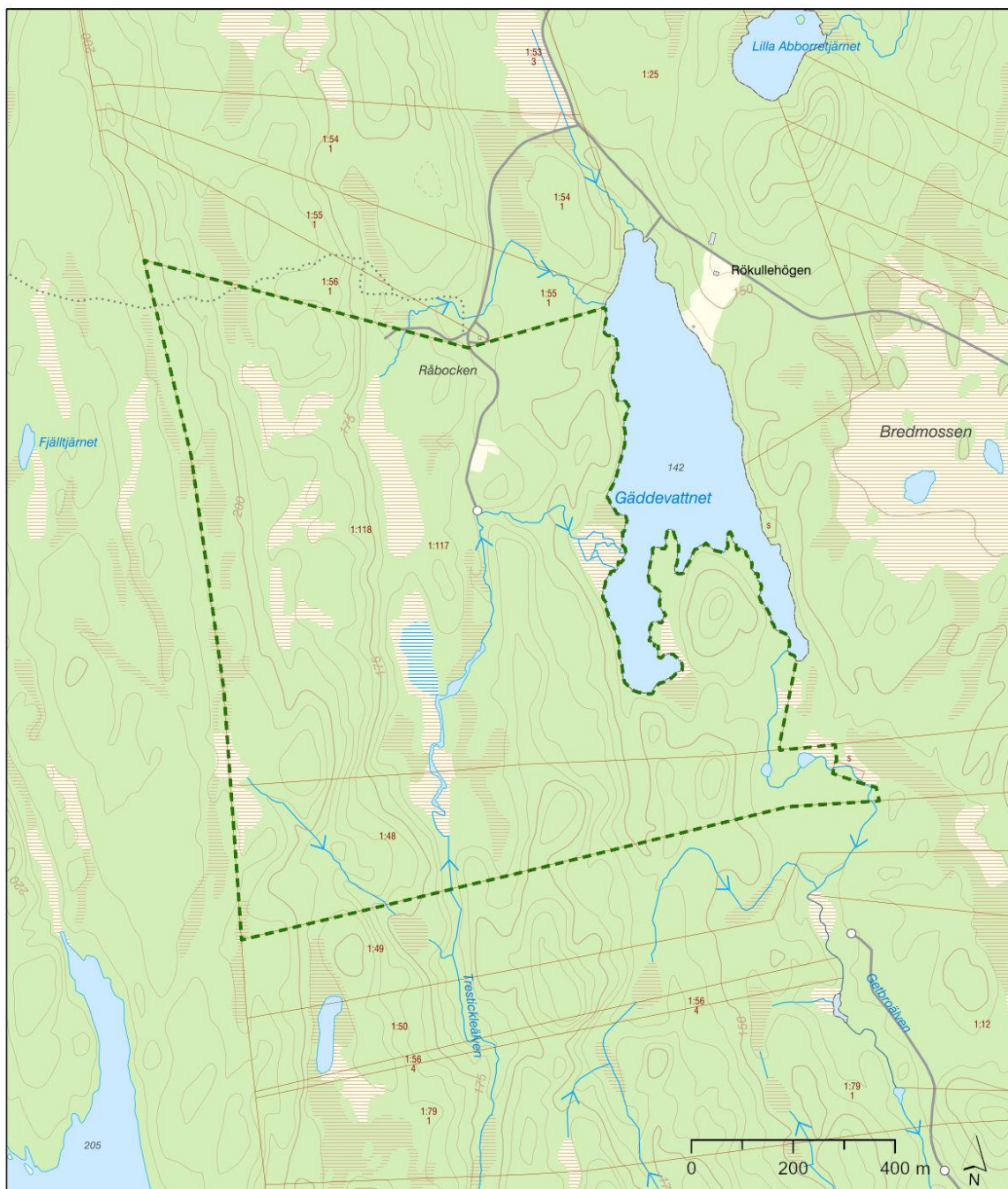
Bilaga 1e Område där jakt är förbjuden.

Bilaga 2 Skötselplan

Bilaga 3 Sakägarförteckning

Bilaga 4 Sändlista

Bilaga 5 Överklagandehänvisning

Bilaga 1a, Beslutskarta
Rävmarkens naturreservat, Dals Eds kommun

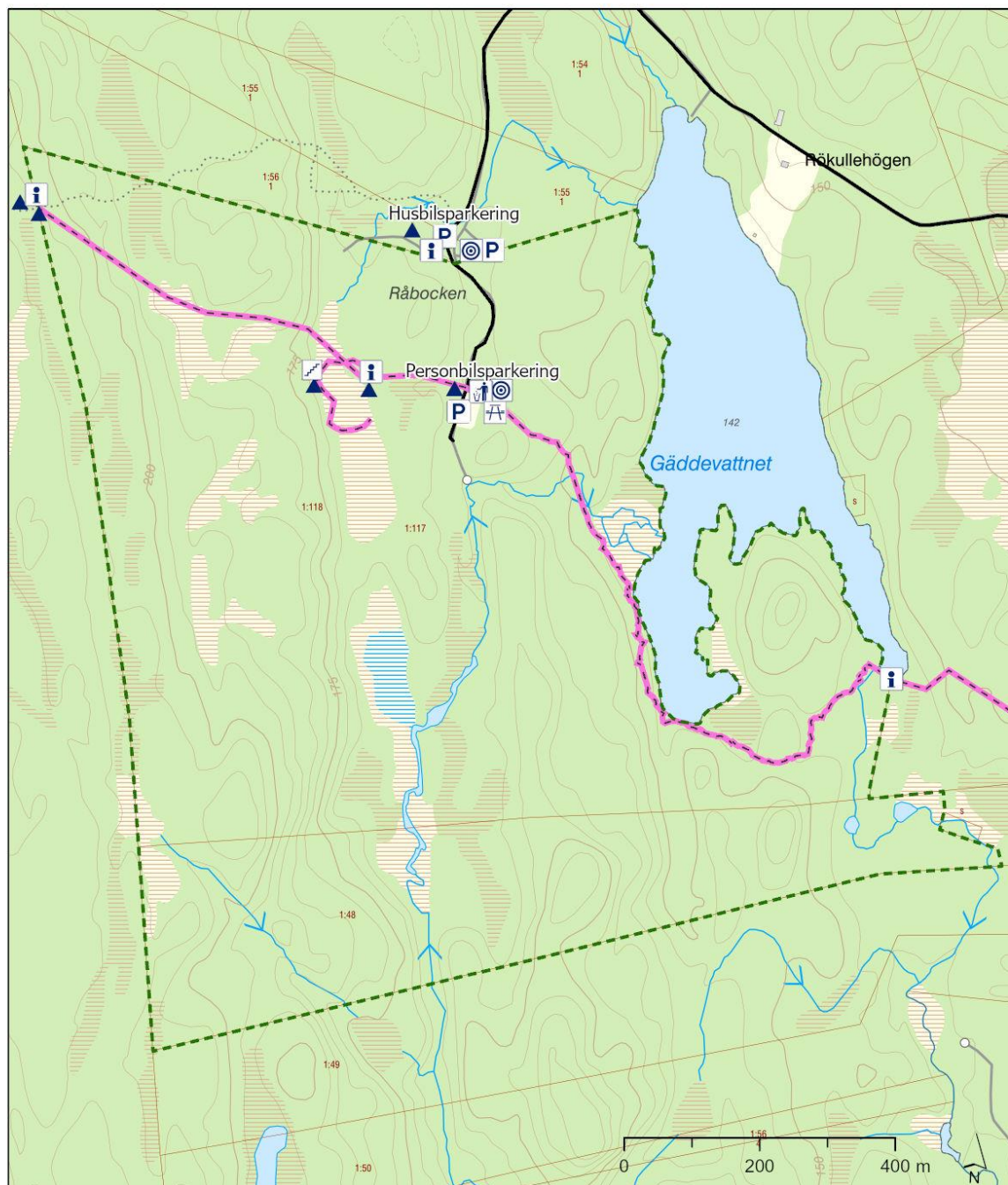
 Naturreservatsgräns

Illustrationskarta till beslut om
Rävmarkens naturreservat
Tillhör Länsstyrelsens beslut om
naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken
2024-10-31, dnr 511-21544-2022.

Länsstyrelsen
Västra Götaland

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga 1b, Beslutskarta
Rävmarkens naturreservat, Dals Eds kommun.
Anläggningar för friluftslivet. På fastigheten Rävmarken 1:117
får besöksanläggningarna utvecklas vid behov.

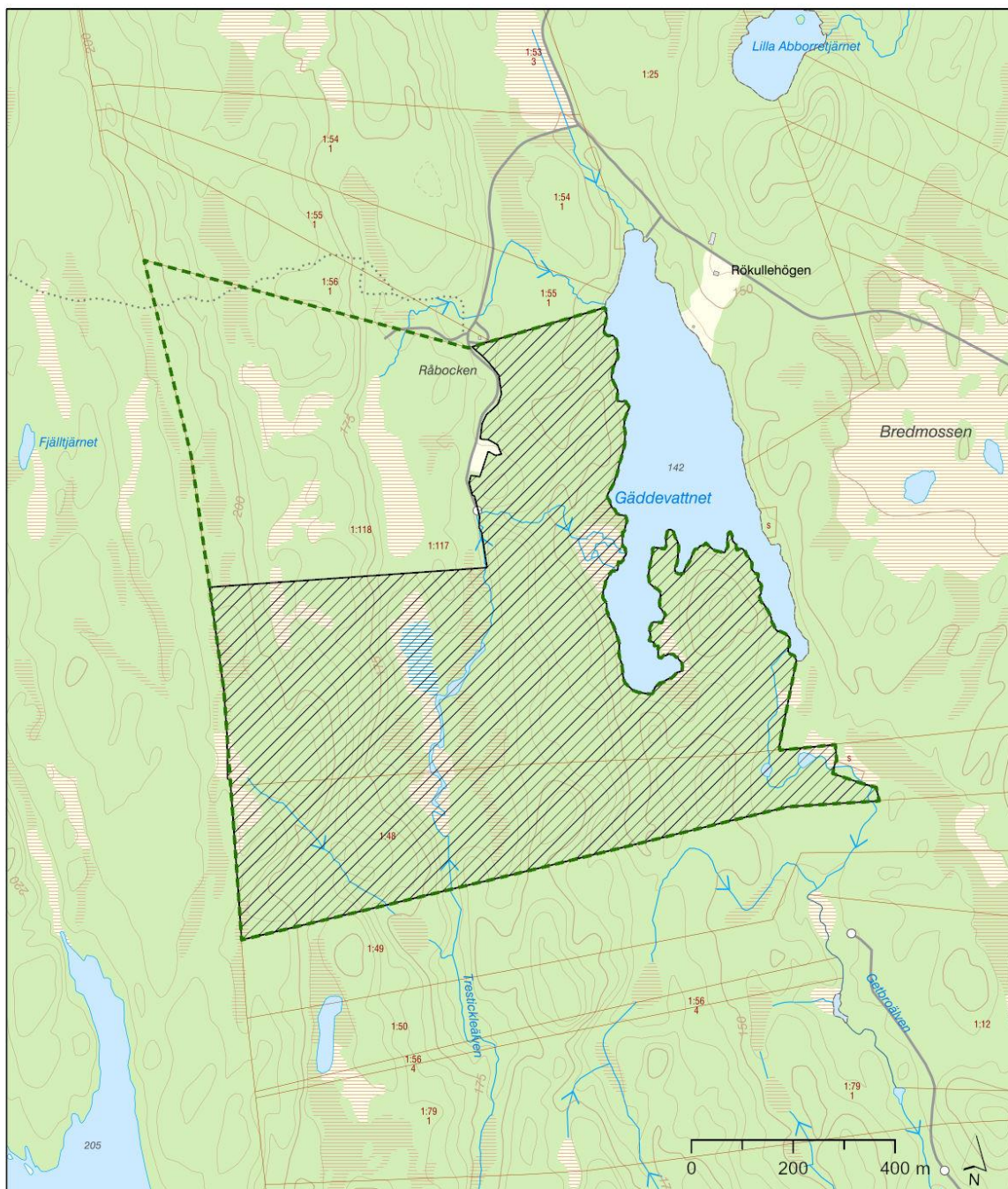
Naturreservatsgräns	Informationsskylt
Väg	Toalett
Vandringsled	Trappa
Vägvisare	Söpkärl
P-plats	Rastplats

Illustrationskarta till beslut om
Rävmarkens naturreservat
Tillhör Länsstyrelsens beslut om
naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken
2024-10-31, dnr 511-21544-2022.

Länsstyrelsen
Västra Götaland

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga 1c, Beslutskarta
Rävmarkens naturreservat, Dals Eds kommun.
Område där länsstyrelsen får ta fram en bränningsplan
och utföra naturvårdsbränning.

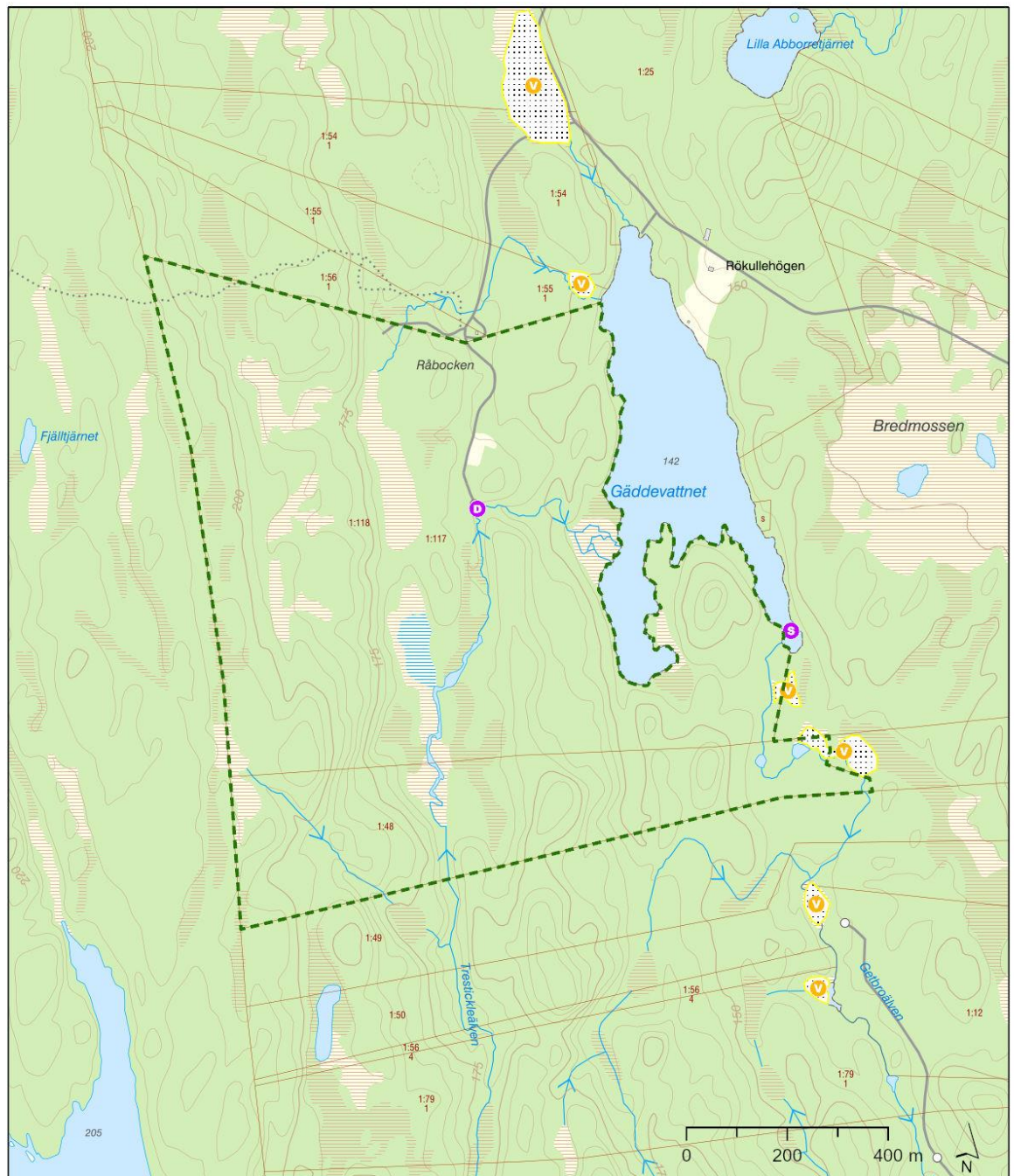
- Naturreservatsgräns
- Område där länsstyrelsen får ta fram en bränningsplan och utföra naturvårdsbränning.

Illustrationskarta till beslut om
Rävmarkens naturreservat
Tillhör Länsstyrelsens beslut om
naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken
2024-10-31, dnr 511-21544-2022.

Länsstyrelsen
Västra Götaland

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga 1d, Beslutscharta
Rävmarkens naturreservat, Dals Eds kommun. Den del av
Trestickleälven som ligger nedströms doseraren kalkas. De
våtmarker i naturreservatet som tidigare kalkats, får åter kalkas.

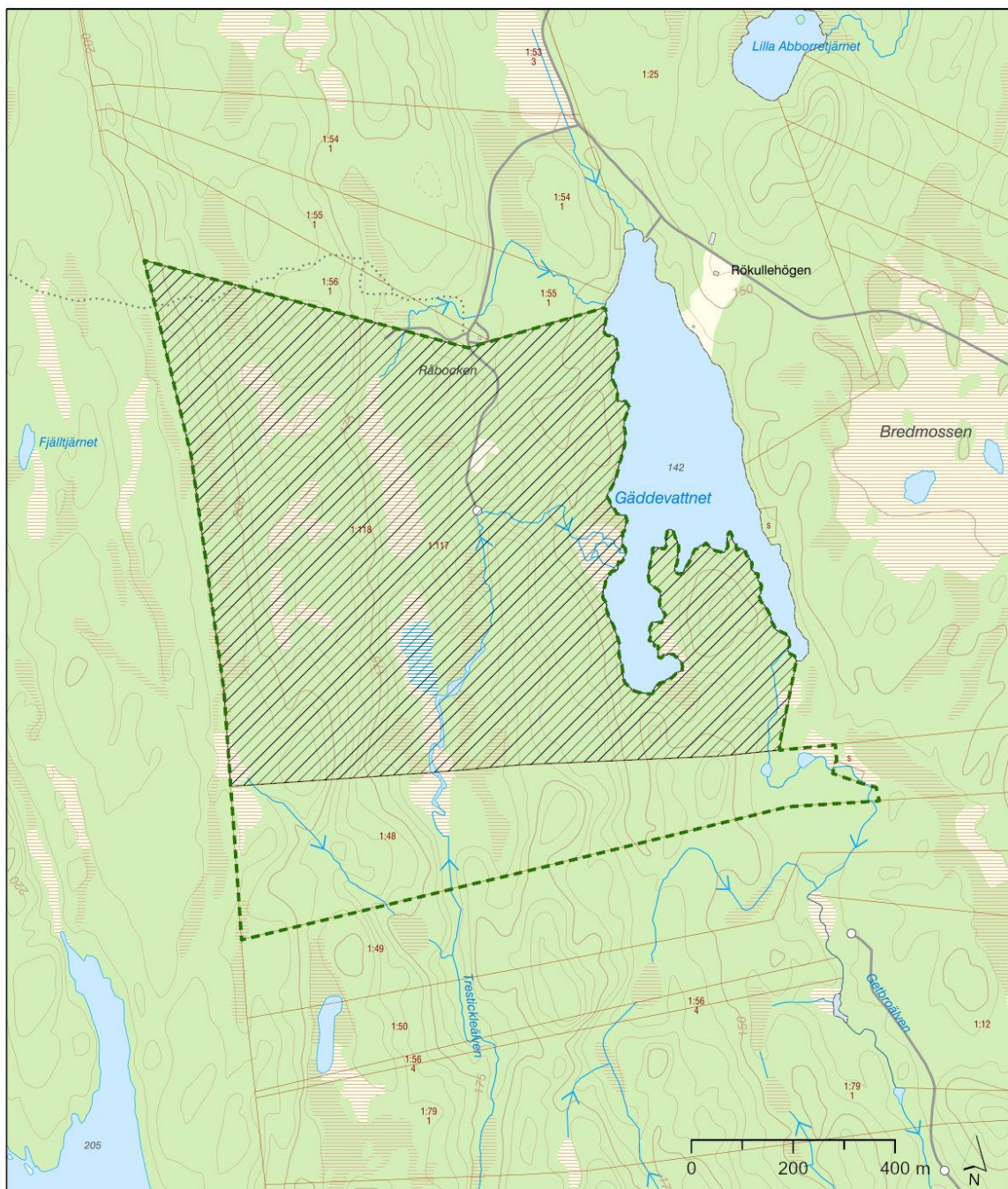
- Naturreservatsgräns
- Våtmarker som tidigare kalkats
- Kalkdoserare
- Sjö med pågående kalkning
- Våtmark som tidigare kalkats

Illustrationscharta till beslut om
Rävmarkens naturreservat
Tillhör Länsstyrelsens beslut om
naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken
2024-10-31, dnr 511-21544-2022.

Länsstyrelsen
Västra Götaland

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga 1e, Beslutskarta
Rävmarkens naturreservat, Dals Eds kommun.
Område där jakt är förbjuden. Jakten får dock fortsätta fram tills
att nuvarande jaktarrande löper ut 2025-06-30.

Illustrationskarta till beslut om
Rävmarkens naturreservat
Tillhör Länsstyrelsens beslut om
naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken
2024-10-31, dnr 511-21544-2022.

- Naturreservatsgräns
 Område där jakt är förbjuden

Länsstyrelsen
Västra Götaland

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan